

Śpiew anioła na festiwalu Misteria Paschalia

2015-03-23

Jak nie wierzyć aniołowi? - takie pytanie z pewnością zadadzą sobie widzowie koncertu „George Frideric Handel: Jephtha HWV 70” w wykonaniu znakomitej Accademii Bizantina i Chóru Kameralnego Capelli Cracoviensis pod batutą Ottavia Dantone. Wydarzenie odbędzie się w Niedzielę Wielkanocną (5 kwietnia) w ramach festiwalu Misteria Paschalia.

Handlowskie oratorium powstało jako odpowiedź na rynkową potrzebę. Osiadłszy w Anglii, kompozytor przez ponad dwadzieścia sezonów nie tylko rzucał na pożarcie publiczności kolejne opery, ale kierował też teatralnym biznesem, między dwiema nienawidzącymi się primadonnami, w zażartej walce z rywalami, wśród kaprysów płaconych krociowo najsłynniejszych śpiewaków. Przedsiębiorstwa tego typu obarczone były niejakim ryzykiem, a skutek był taki, że splajtował i Handel, i jego konkurencja. Wówczas w końcu zdecydował się sięgnąć po środek, który już wcześniej przyniósł mu powodzenie – zamiast włoskiej opery zaczął przedstawiać w Londynie angielskie oratoria.

Oratorium oznacza religijną (z drobnymi wyjątkami) historię, brak kosztownej dekoracji (bo choć wykonywane w teatrze, były dziełami estradowymi, nie scenicznymi) i przede wszystkim tańszych, często brytyjskich śpiewaków, zamiast finansowego wyścigu o względy Senesina czy Farinello (który zresztą u Handla nie zaśpiewał). To jednak, co pozostało niezmiennie, to rzecz najcenniejsza – geniusz, który w nowej formie, nieskrępowany operowymi regułami, mógł na nowo rozkwitnąć.

Po pierwsze – niespotykaną mocą mogły zabrzmieć chóry: w operze praktycznie nieobecne, w oratorium niekiedy stają się głównym bohaterem. Po drugie – opera śpiewana była z pamięci, a oratorium z nut, co oznacza, że muzyka tych drugich mogła być znacznie bardziej skomplikowana. Skutek: Handel, autor kilkudziesięciu oper, gdy w latach 1739-41 definitywnie zwrócił się ku oratoriom, nigdy już do opery nie wrócił. Powstawać natomiast zaczęły, jedno po drugim, arcydzieła cieszące się często większym powodzeniem, niż opery: od Athalii, przez Saula, Izrael w Egipcie, oczywiście Mesjasza, Samsona, Herculesa, Solomona, po Theodorę i – jako ostatnie – Jephthę.

Ostatnie oratorium Handla opowiada historię Sędziego Izraela, Jefe, pod którego dowództwem pokonano Ammonitów – i jego córki, którą musiał złożyć w ofierze jako dopełnienie ślubu złożonego przed bitwą. Autor libretta oratorium, Thomas Morell, wybrał łagodną interpretację (Biblia nie wyjaśnia sprawy jednoznacznie), wprowadzając interwencję boską: zanim ofiara zostanie złożona, zstępuje anioł i ogłasza, że wystarczy, by córka wodza poświęciła swe życie Bogu. Jak nie zaufać aniołowi, zwłaszcza gdy – jak w festiwalowym wykonaniu oratorium – śpiewać będzie głosem Jolanty Kowalskiej-Pawlikowskiej?

Bilety na koncerty w ramach festiwalu można kupić za pośrednictwem portalu www.eventim.pl oraz w wybranych punktach informacji miejskiej InfoKraków.

Szczegółowy harmonogram festiwalu znajduje się na stronie:

www.misteriapaschalia.com/program.